

Ryttarfana för en av Mazepas främsta kosackbefälhavare, Mychajlo Myklasjevskyj, överste i provinsen Starodub.

Tillverkad någon gång under tiden från år 1690 till 12.1.1696.

Tagen 12.3.1706 vid Nieswiesz (i nuvarande Ryssland) av svenskar under överstelöjtnant Johan Reinhold Trautvetter, varvid Mychajlo Myklasjevskyj dödades.

Fanan tillhör med sitt stora format och sin tungade form den typ av till ursprunget medeltida ryttarfanor, som i det övriga Europa under 1500-talets slut och 1600-talets början och i Ryssland omkring hundra år senare ersattes av ~~små~~ kvadratiska standardukar.

/I den tvätungade dragonfanan och i riksbanér och andra ceremonibanér kvardröjer typen till våra dagar./

Fanans utsmyckning är målad i olika färger samt med guld och, nu svartnat, silver. Den är karaktäristisk för den västeuropeiskt influerade konsten i Mazepas Ukraina. Gemensamt för fandumens båda sidor är bilden på fanans tungade parti av Rysslands vapen, en gyllene dubbelörn belagd med hjärtsköld återgivande tsaren till häst dödande draken. På dukens inre sida ses som huvudmotiv ärkeängeln Mikael omgiven av religiösa inskrifter. Mikael är lämpligt skyddshelgon för namnen, överste Mychajlo Myklasjevskyj. - På fanans yttre sida återges som huvudmotiv Maria med barnet.

Vad beträffar fanans direkt på duken målade, nu endast fragmentariskt bevarade inskrifter ger kameran med hjälp av olika ljusfilter ökade möjligheter till läslighet. Dr. phil. Bohdan Kentrschynskyj (författare till den år 1962 utkomna biografien över Mazepa) har lovat sitt bistånd i tydandet av den ursprungligen förgyllda skrift, som i två rader skymtar längs dukens övre bård.

Femton initialer återkommer i samma följd och utförande runt riksvapnet på fanans såväl inre som yttre sida med undantag för åttonde bokstaven som på yttre sidan är ett I och på inre sidan ett P . De femton initialerna ingår i tsarens titulatur. I syftar på tsar Ivan och P på tsar Peter (senare kallad den store). Bröderna Ivan och Peter var samregenter åren 1682 till 12.1.1696 (Ivans dödsdag).

Medaljongen under huvudmotivet återger fragmentariskt bevarade vapen. Vapenbilden på fanans yttre sida kan identifieras som Mazepas sköldemärke. De omgivande initialernas tre första bokstäver är I M I bildande inledningen till Mazepas titulatur Ivan Mazepa Getman. Kosackhetman var Mazepa 1687-1708.

På fanans inre sida är motsvarande tre initialer M M II för Mychajlo Myklasjevskyj Polkovnik (överste). Till överste utnämndes Myklasjevskyj 1690.

Fanan är sydd av damast, som har ovanligt stor rapport.